

Lars Løkke Rasmussens nytårstale

Taler

Lars Løkke Rasmussen
Statsminister

Dato

1. januar 2019

Sted

Christiansborg

Det talte ord gælder

Godaften.

I dag har vi taget fat på et nyt år, som umiddelbart tegner lyst.

Det går godt i Danmark.

Så det kunne være fristende for mig at fortælle om de seneste års fremgang – der skal jo være folketingsvalg i år...

Beskæftigelsen er højere end nogensinde. Måned for måned kommer flere i job.

Færre er på kontanthjælp og dagpenge. Antallet på offentlig forsørgelse er det laveste i mere end tredive år.

Mange unge tager en uddannelse.

Flere syge overlever kræft.

Og en dag som i dag med god blæst dækker vindmøller hele vores elforbrug.

Aldrig har så mange haft så rige muligheder.

Ude i verden sker der også fremskridt: Færre sulter. Færre børn dør som små. Flere kommer i skole.

Så jeg kunne let holde en hip-hip-hurra tale om, hvor fantastisk det går. Det er jeg sådan set godt i gang med.

Men lad mig stoppe her. For der er noget andet, som er vigtigt at få sagt.

Bekymringer, jeg har. Og som jeg tror, mange af jer deler.

Jeg vil ikke kun pudse medaljens forside. Jeg vil også se bagsiden. For sådan er verden.

Ikke kun blank og glat. Men også foruroligende og mærket af historien.

* * *

Min bedstefars livssyn var præget af Første Verdenskrig. Af de dybe sår, som krigen gav Europa.

Min mor var barn under Anden Verdenskrig. Hun var bornholmer – otte år gammel, da Nexø blev bombet, mens resten af Danmark fejrede befrielsen. Bragene fra de faldende bomber, ruinerne, angsten. Det fulgte hende gennem hele livet.

Jeg selv er vokset op med den kolde krig. Jeg har besøgt dissidenter bag jerntæppet. Været vidne til Tysklands genforening.

I år – i 2019 – er det 30 år siden, Berlinmuren faldt. Og håbet om frihed blev tændt i hele Europa.

Det er det historiske bagtæppe.

Men i disse år er det, som om tæppet bliver trevlet op.

Den fredelige verden, vi drømte om, er i opbrud.

Øjebliksbilledet er flimrende og porøst.

Jeg kan godt blive bekymret for, om alt det, der blev sat i søen i krigens kølvand, bliver skyllet væk igen.

Ønsket om fred. Håbet om demokrati. Menneskerettighederne. Viljen til samarbejde.

Internationale fællesskaber, der forpligter og beskytter. Bygget på ordentlighed. Skabt med verdenskrigene i frisk erindring.

Kan vi regne med, at den ordentlighed og den forpligtelse holder, når færre husker historien – som andet end netop historie?

Det er jeg – desværre – ikke helt sikker på.

* * *

Det bekymrer mig, når Rusland vil knægte friheden i lande, som fik deres frihed netop med murens fald.

Det bekymrer mig, når USA er sig selv nok. Træder tilbage fra sine internationale forpligtelser og forlader klimaaftalen fra Paris.

Det bekymrer mig, når Kina med stor hastighed skaffer avanceret teknologi, som andre har brugt år på at udvikle.

Og det bekymrer mig, når Storbritannien forlader det EU, som har sikret fred og økonomisk fremgang i mere end 50 år.

Det kan virke fristende at lukke af for en besværlig omverden. Vende ryggen til. Have nok i sig selv. Men er det nu så let? Verden forsvinder jo ikke. Danmarks sikkerhed afhænger af internationalt samarbejde.

Vores velstand kommer fra handel med andre lande. Vores udvikling næres af

udsyn. Vi bliver ikke mindre af at samarbejde med andre, vi bliver større.

Danmark er et lille land. Men vi er sammen om at udleve en stor idé: Et åbent, rigt samfund, hvor velstand og bæredygtighed går hånd i hånd. Hvor få har for meget og færre for lidt.

Det skal vi ikke gå og putte med.

Vi har meget at tilbyde verden. Og vi er – som et lille land i en stor verden – dybt afhængige af internationalt samarbejde. I EU, NATO og FN.

De problemer, der angår hele verden. Dem må og skal vi løse sammen. Migration. Kriminalitet. Miljø. Sikkerhed. Terror.

* * *

Kort før jul blev to unge kvinder brutalt myrdet under en ferie i Marokko. Danske Louisa Vesterager Jespersen blev kun 24 år. Norske Maren Ueland blev 28 år. Vores bange anelser er blevet bekræftet. De to uskyldige, forsvarsløse kvinder er ofre for fejle, islamistiske terrorister.

Mine tanker og min medfølelse er hos de unge kvinders familier. Hvad de må gennemgå, har jeg slet ikke ord for. Vi reagerer alle med forfærdelse. Afsky. Og sorg. Men vi må også reagere ved at stå sammen om det, vi tror på. Menneskers frihed og ligestilling. Vi skal kæmpe for vores værdier. På tværs af politisk ståsted. Og på tværs af landegrænser.

Det er ikke alene gjort med hård retspolitik, politi og grænsekontrol. Det kræver også tættere europæisk samarbejde, udviklingsbistand, diplomati og øgede investeringer i vores fælles forsvar.

Vi skal stå sammen om vores frie samfund.

Vi skal også stå sammen om at løse klimaforandringerne. Det er en af vores største udfordringer overhovedet – som samfund, som generation, som verden.

Meldingerne er dystre. Tørke. Storme. Isen smelter. For hver rapport fra eksperterne, bliver billedet malet sortere. Det er snart sidste udkald.

Det budskab kan man tage ned på to måder. Man kan vælge magtesløsheden. Eller man kan vælge modet og håbet.

I 1980'erne var hullet i ozonlaget den absolut største trussel mod livet på jorden. Men i sidste øjeblik stod verden sammen. Og forbød de farlige gasser i spraydåser og køleskabe. Det er nu - det er nu - vi skal udvise samme handlekraft mod klimaforandringer.

* * *

En verden i opbrud – hvor efterlader det Danmark?

Jeg er barn af velfærdssamfundet. Blev student som den første i familien. Ligesom mange andre af min generation.

Jeg er vokset op i et Danmark med en stærk samhørighed. Et land uden store skel mellem rig og fattig. Et fællesskab, hvor afstanden aldrig blev større end, at kassedamen fra supermarkedet og direktøren for det hele kunne mødes i svømmehallen eller til forældremødet.

Danmark bliver tit fremhævet som et modsvar til den splittelse, man ser andre steder.

I USA stiger forskellen mellem de rige og de fattige. I Storbritannien skaber Brexit kaos. I Frankrig går de gule veste på boulevarderne i protest mod ringere levevilkår.

Set på den baggrund er Danmark et harmonisk land.

Men selvros kan man ikke bruge til meget. Den varmer måske i øjeblikket. Men den spærrer for selvindsigt.

Vi må være ærlige.

De tendenser, der er ude i verden – hvor det store fællesskab slår revner. De er også herhjemme hos os. Hvis for mange føler sig udenfor. Eller holder sig uden for. Så bliver der slået skår i harmonien.

Jeg kan huske, da jeg gik i skole, og Ibrahim kom ind i klassen efter sommerferien. Som den første og eneste med udenlandsk baggrund.

Da jeg gik i gymnasiet, var der i hele Danmark omkring 50.000 mennesker med ikke-vestlig baggrund.

I dag er der tæt på en halv million. På én generation er vores land forandret. Er det et problem?

Det er det jo i den forstand, at vi har udfordringer, som vi ikke ville have, hvis vi stadig var en ensartet befolkning. Rundet af samme muld. Flasket op med de samme værdier.

Men vi kan ikke rulle tiden tilbage. Vi står, hvor vi står. Vi må tage den herfra. Finde sammen – og finde ud af det sammen. Både gamle og nye danskere.

* * *

Det er vores fælles ansvar at passe på Danmark.

Med det positive udgangspunkt, at rigtig mange med udenlandsk baggrund arbejder. Betaler deres skat. Opdrager deres børn til demokratiske borgere. Til at

tage en uddannelse.

Det er forsiden af medaljen.

Bagsiden er de unge, som ikke må gifte sig med den, de elsker. Kvinder, der regnes for mindre værd end mænd. For mange, der klumper sig sammen i parallelsamfund.

Når vi ønsker, at Danmark fortsat er et harmonisk land. Så skal vi ikke lukke flere ind, end vi kan rumme. Og vi skal stille krav til alle, der er her.

Når Danmark er et tilvalg – noget man vælger til – kan vi godt forlange, at man virkelig vælger det til. Sætter verdslige love over religiøse. For sådan gør vi her til lands.

Når vi vil bevare Danmark som et frit land. Så må vi sige klart fra over for dem, der begrænser andres frihed.

Sådan hænger det sammen for mig.

Vi må tage fat om problemernes rod. Derfor fører regeringen en stram udlændingepolitik. Særregler for ghettoområder. Færre, der kommer hertil og søger asyl. Det laveste antal siden 2008. Flere, der skal være her midlertidigt.

Jeg ved godt, at nogen synes, det er for stramt. Men jeg tror også, at mange er enige med mig. Og bekymrer sig om vores samhørighed som land.

Og jeg ved, at den bekymring også findes hos mange danskere med indvandrerbaggrund. Hos dem, der har taget Danmark til sig.

De oplever, at deres børn bliver puttet i samme kasse som kriminelle bandemedlemmer eller fanatiske religiøse. Alene på grund af hudfarve, navn og religion.

Jeg vil sige til jer – til det store flertal af velintegrerede borgere med udenlandsk baggrund: Sådan må det ikke være. I viser jo netop, at der er en vej frem.

Et ægte fællesskab har plads til forskellighed.

Men et rigtigt fællesskab har også grænser.

Mangfoldighed betyder ikke, at vi skal glemme, hvem vi er. Frisind er ikke det samme som holdningsløshed.

Vi er nødt til at finde sammen i den svære balance at holde Danmark åbent mod verden, men lukket for dem, der ikke vil vores værdier.

* * *

Jeg indledte min tale med en bekymring for uroen ude i verden. Jeg vil runde af med en bekymring for det helt, helt nære.

Får vi god hjælp, hvis vi bliver syge? Er der tryk omsorg, når vi bliver gamle?

Det danske sundhedsvæsen er nået langt på mange områder. Først og fremmest i behandlingen af de alvorlige og komplicerede sygdomme.

Flere end nogensinde overlever hjertesygdom. Langt flere overlever kræft. Takket være hurtigere og bedre behandling. Ny medicin. Dygtige læger. Og samling af specialerne på færre afdelinger, så alle møder de førende eksperter inden for netop den sygdom, de lider af.

Her er vi nået ganske langt. Men på andre områder er sundhedssystemet ikke godt nok.

Det gælder de tilbud og den hjælp, der møder de hundredetusindvis af danskere, som lever med de store folkesygdomme: Lungesygdommen KOL, diabetes, stress og angst...

Alt for mange må unødigt tage til behandling eller kontrol på sygehuse, som ligger langt fra hjemmet. I stedet for tæt på, hvor de bor – hos egen læge eller på

et sundhedscenter henne om hjørnet.

Det er besværligt for den enkelte. Og det presser sygehusene, der er pressede nok i forvejen.

Alt for mange svagelige ældre bliver indlagt igen og igen. Og alt for mange bliver udskrevet til ingenting. Fordi den ene hånd ikke altid ved, hvad den anden gør. Og fordi der er for lidt tid til at holde i hånd.

Jeg tror, de fleste af os kender det. Fra os selv. Fra vores pårørende. Det gør jeg i hvert fald. Det skal vi gøre meget, meget bedre. Det vil I høre mere om i det nye år.

Kernen i, om det kan lykkes, er selvfølgelig Danmarks dygtige, hårdtarbejdende sundhedspersonale.

Jeg vil sige til de ansatte i sundhedsvæsenet: Jeg har kæmpe respekt for jeres arbejde. Det har danskerne også. Vi møder jer i livets store øjeblikke. Når vores børn bliver født. Når vores forældre dør. Og mange gange derimellem. Hvor vi har følelserne uden på tøjet. Og I står klar med det faglige overblik og den trøstende hånd.

Jeg ved godt, at I løber hurtigt. Jeg vil gerne ansætte flere varme hænder. Men der er ikke mange arbejdsløse sygeplejersker i dagens Danmark. Derfor er vi nødt til at sætte ind flere steder for at få det personale, der er brug for. Blandt andet ved at uddanne flere sygeplejersker, end vi har gjort før.

Også her er de lette løsninger – ja for lette.

I det nye år vil jeg fremlægge mit bud på forsvarlige forbedringer. Med afsæt i 21 nye sundhedsfællesskaber helt tæt på. Bygget på personalets faglighed. Og hvor vi for alvor sætter patienten før systemet.

* * *

I nat blev nytåret skudt ind over hele verden.

Først slog klokken tolv i det lille ørige Samoa langt ude i Stillehavet. Så bredte fyrværkeriet, festen og fornøjelsen sig gennem Asien. Til Europa. Afrika. Og mod vest til Amerika.

Efter midnat dansk tid stod jeg ude på vores lille altan. Rakter skød til vejrs. Det buldrede og bragede.

Sådan en nytårsnat kan man godt føle sig tæt forbundet med resten af verden.

Vi ser op mod den samme himmel. Vi bor på en fælles klode.

Med det ansvar, det giver for at se ud over egen næsetip.

Sådan tror jeg egentlig, de fleste danskere har det. Ikke kun nytårsaften. Men alle årets dage.

Og på hele kloden kan jeg ikke forestille mig noget sted, jeg hellere vil bo end her i Danmark.

For vi har alle gjort vores til, at Danmark er et dejligt land.

Og så kom jeg vist alligevel tilbage til min hip-hip-hurratale.

For så længe vi taler åbent om vores bekymringer. Og sobert om problemerne.

Ikke for at brokke os. Men for at løse dem.

Vel vidende, at de nemme løsninger ikke holder. Men de fælles løsninger findes.

Så bliver nutiden bedre end fortiden. Og fremtiden – den bliver endnu bedre.

Godt nytår!

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Nytårstale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/statsminister-lars-loekke-rasmussens-nytaarstale-2019>